

IMAGINEA PERSONALITĂȚII CADRULUI DIDACTIC UNIVERSITAR

Lilia NACAI, doctorandă, lector universitar
(Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți)

The Summary

The article reflects the experimental study of a university teaching in the student's perception. These reflections, regarding the ideal and the real image of the university teaching, are of interest to us from the communication peculiarities' perspective

Școala modernă este chemată să contribuie la educația tinerilor nu doar bine informați, dar și care să

posede capacitatea de adaptare la solicitările permanente ale vieții. Școala Superioară este astăzi chemată să realizeze intervenții educaționale axate nu doar asupra dimensiunilor rațional-intelectuale ale studenților, dar și asupra celor afective, motivaționale, atitudinale, sociale.

Un rol central în realizarea eficienței a intervențiilor educaționale revine imaginii personalității cadrelor didactice universitare, deoarece aici se reflectă calitatea, profesionalismul, procesul de interacțiune a cadrului didactic universitar cu studenții.

Rezultatele investigațiilor științifice pun în evidență faptul că imaginea cadrului didactic universitar influențează asupra relației profesor-student și că de fapt, pe cât de adecvat reacționează cadrul didactic universitar și pe cât de adecvat îl percep studenții, depinde eficiența procesului instructiv educativ. (B.G. Ananiev, K.A. Abulihanova-Slavskaia, G.M. Andreeva, A.A. Bodalev).

Analiza surselor științifice dedicate psihologiei școlii superioare, psihologiei sociale ne-a permis să atestăm o serie de studii ce vizează calitățile speciale ale personalității pedagogului, care sunt considerate ca valoroase profesional: responsabilitate, empatie, abilități comunicative,

creativitate, etc.. Pentru fundamentarea și argumentarea cercetării noastre prezintă interes opiniile științifice vizând trăsăturile de personalitate ale pedagogului în comunicare elucidate de A.V. Bolboceanu, V.A. Labunșcaia, A.A. Leontiev, A.A. Bodalev ș.a.

Obiectul investigației realizate de noi l-a constituit imaginea cadrului didactic universitar în percepția studentului.

Scopul cercetării l-a constituit investigația imaginii ideale și reale cadrului didactic universitar în percepția studentului.

Demersul științific a pornit de la ipoteza că există diferențe între imaginea ideală și reală a personalității cadrului didactic universitar în percepția studentului și cunoașterea lor, de către cadrele didactice universitare, va spori substanțial calitatea comunicării interpersonale și comunicării profesionale.

Am administrat mai multe metode și tehnici de cercetare științifică cum ar fi: metoda observației, metoda testelor „Metodica de diagnostic a relațiilor interpersonale (T.LEARY)».

Eșantionul de cercetare a fost constituit din 60 de respondenți, studenți ai facultății de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, specialitatea Asistență Socială, (anul I și anul II), a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți.

Metodica de diagnostic a relațiilor interpersonale (T.LEARY) pe care am administrat-o ni-a permis să identificăm imaginea ideală și reală a cadrului didactic universitar în percepția studentului, din perspectiva relațiilor interpersonale, particularităților de comunicare conturată în indici cantitativi. Testul nominalizat identifică opt tipuri de relații: tipul autoritar, tipul egoist, tipul agresiv, tipul suspicios(sceptic), tipul supus(timid), tipul dependent, tipul prietenos, cooperant, tipul altruist. Punctajul obținut de fiecare respondent, se calculează în baza „cheii” și se plasează în diagramă, distanța de la centru corespunzând numărului de puncte din sector (0-16puncte). Punctele obținute în diagrama se unesc și se formează profilul personalității (profilul ideal și cel real). Pentru exemplificare prezentăm unele profiluri obținute de respondenți privind imaginea reală și ideală a cadrului didactic universitar. (Vezi Figura nr. 1, nr. 2).

Profilul ideal și real al cadrului didactic universitar

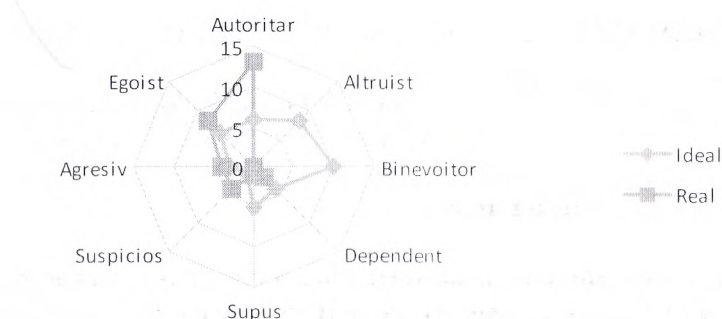

Figura nr.1

Profilul real

Tipul de relații slab exprimate: agresiv, suspicios, supus, dependent, binevoitor, altruist. Nivelul moderat de exprimare pentru tipul egoist de relații. Indici înalți pentru tipul autoritar de relații.

Profilul ideal

Tipul de relații slab exprimate: agresiv, suspicios, dependent. Nivelul moderat de exprimare pentru tipul supus, autoritar egoist, altruist de relații. Indici înalți pentru tipul binevoitor, cooperant, prietenos de relații.

Analiza comparativă a profilului ideal și real a cadrului didactic universitar din perspectiva acestui respondent ne permite să constatăm:

- Respondentul apreciază cadrul didactic universitar ca fiind autoritar, dominant, cu o personalitate puternică, lider, destul de competitiv, dar totodată ar dori și ar aprecia foarte mult bunăvoința și spiritul cooperant și chiar ar dori să stabilească relații de prietenie cu el. (Vezi Figura nr.1)

Profilul ideal și real al cadrului didactic universitar

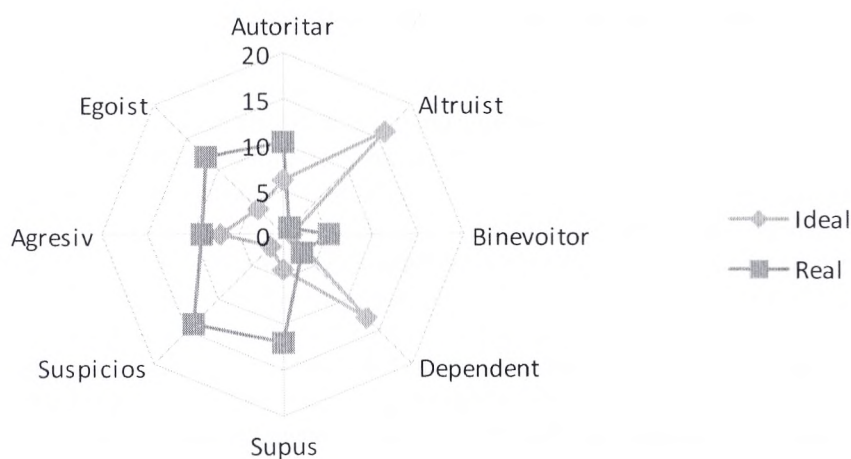

Figura nr.2

Profilul real

Tipul de relații slab exprimate: dependent, binevoitor, altruist. Nivelul moderat de exprimare pentru tipul agresiv de relații. Indici înalți pentru tipul autoritar de relații, tipul egoist, suspicios, supus.

Profilul ideal

Tipul de relații slab exprimate: binevoitor, supus, egoist, suspicios. Nivelul moderat de exprimare pentru tipul autoritar, agresiv de relații. Indici înalți pentru tipurile de relații dependente și altruiste.

Analiza comparativă a profilului ideal și real a cadrului didactic universitar din perspectiva acestui respondent ne permite să constatăm:

- Respondentul percepe cadrul didactic universitar ca fiind autoritar, dominant, cu o personalitate puternică, lider, moderat de exigent, uneori agresiv, dar totodată ar dori și ar aprecia foarte mult altruismul în personalitatea profesorului. (Vezi Figura nr. 2)

Pentru a primi un tablou general privind imaginea ideală și reală a cadrului didactic universitar, obținut de respondenți, am calculat media aritmetică a datelor cantitative pentru fiecare tip de relație atât pentru profilul real cât și pentru cel ideal. Rezultatele obținute în urma administrării testului nominalizat în grupul de respondenți le prezentăm în figura ce urmează. (Vezi Figura nr. 3).

Imaginea cadrului didactic universitar în baza mediei aritmetice

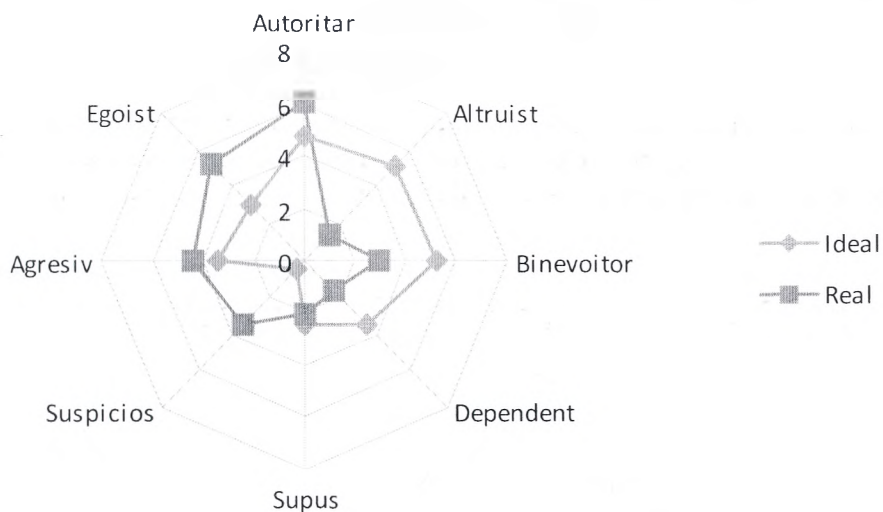

Figura nr. 3

Reflecțiile ce urmează elucidează rezultatele obținute de respondenți la proba nominalizată:

- Realizând evaluarea calitativă a rezultatelor obținute, am stabilit că imaginea personalității cadrului didactic universitar este pozitivă.
- Indicii cantitativi obținuți atât pentru profilul real cât și pentru profilul ideal sunt clasati la nivelul moderat de exprimare pentru toate tipurile de relații, ceea ce denotă că cadrele didactice universitare sunt flexibile, manifestă comportament adaptativ în diferite situații.
- S-a confirmat ipoteza precum că există diferențe între imaginea ideală și reală a personalității cadrului didactic universitar în percepția studentului.
- Studenții percep profesorul ca fiind autoritar care manifestă încredere în sine, capabil de a fi bun consultant, lider, energic, competent, reputație bună.
- Profilul ideal al cadrului didactic universitar în percepția studentului presupune un profesor ce stabilește relații de tip altruist mai ales în raport cu studentul: manifestă dorința de a ajuta pe alții, responsabil, delicat, prietenos, îi încurajează pe cei din jur, binevoitor, empatic, oferă sprijin, grijă.

Bibliografie:

1. Bolboceanu A. Liceul: trăsăturile de personalitate ale pedagogului în comunicarea „profesor – elev”. In: Univers pedagogic, 2004, Nr. 3, p. 4 – 8.
2. Fomea Iu. Percepția socială a profesorului Instituției de Invățământ Superior Medical (IISM). In: Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Secția „Științe Medicale”, nr. 2 (16), Chișinău, 2008, p. 254–258.
3. Социальная психология личности в вопросах и ответах: Учеб. пособие. Под ред. Проф. В. А. Лабунской. Москва: Гардарика, 1999. – 397 с.
4. Лабунская В. А., Менджершкая К. А. Психология затрудненного общения: Теория. Методы. Диагностика. Коррекция: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 288 с.
5. Фетискин Н. П., Козлов В. В., Мануйлов Г. М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 490 с.